

Sygn. akt: III U 733/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 października 2015 r. w O.

sprawy z odwołania D. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę socjalną

na skutek odwołania D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 30 czerwca 2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje D. P. prawo do renty socjalnej począwszy od 1 kwietnia 2014r. na stałe;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt III U 733/14

UZASADNIENIE

D. P. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30.06.2014r., odmawiającej jej prawa do renty socjalnej.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 3.04.2014r. D. P. zwróciła się z wnioskiem o ustalenie uprawnień do renty socjalnej. Lekarz Orzecznik ZUS i Komisja Lekarska ZUS w W. ustalili, że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy. Wobec powyższego decyzją z dnia 30.06.2014 r. odmówiono jej prawa do renty socjalnej.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 03.04.2014r. D. P. (ur. (...)) wystąpiła z wnioskiem o przyznanie prawa do renty socjalnej.

W celu ustalenia stopnia niezdolności do pracy i daty jej powstania, odwołująca się skierowana została na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który w swoim orzeczeniu z dnia 21.05.2014r. po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej ustalił, że D. P. jest całkowicie niezdolna do pracy do 31.05.2016r., a niezdolność ta powstała w 2008r. i nie pozostaje ona w związku z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury.

W dniu 30.05.2014r. ubezpieczona złożyła sprzeciw od orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika ZUS badającego D. P.. Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. nr (...), w swoim orzeczeniu z dnia 23.06.2014r. ustaliła, że D. P. nie jest całkowicie niezdolna do pracy.

Organ rentowy uznał, że odwołująca się nie spełnia przesłanek do przyznania renty socjalnej, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS nie została ustalona całkowita niezdolność do pracy i związek całkowitej niezdolności do pracy z naruszeniem sprawności organizmu powstałym przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia lub w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Wobec powyższego Oddział ZUS decyzją z dnia 30.06.2014r. odmówił ubezpieczonej D. P. prawa do renty socjalnej.

D. P. cierpi na padaczkę u osoby z niedorozwojem ciała modzelowatego, ma rozpoznaną chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, zmiany przewlekłe troficznie zapalne palca IV ręki prawej, toczeń rumieniowaty układowy, zespół antyfosfolipidowy, nadwzroczność niskiego stopnia obu oczu oraz jaskrę prostą dobrze regulowaną lekami, bez zmian na dnie oka.

Stwierdzone schorzenia, zwłaszcza wada rozwojowa OUN – niedorozwój ciała modzelowatego z padaczką lekooporną napadów częściowych uogólnionych - powodują u odwołującej się trwałą całkowitą niezdolność do pracy. Niezdolność ta powstała w 5 roku życia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach (...), opinie biegłych sądowych (k.18-20 i k. 62-65).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej (Dz.U.2013.982 j.t.) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: przed ukończeniem 18 roku życia; w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Według art. 5 tej ustawy, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik ZUS, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.).

Definicja osoby niezdolnej do pracy zawarta jest w art. 12 ust. 1-3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stwierdza, iż jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Skuteczność odwołania D. P. była uzależniona od ustalenia, czy jest ona całkowicie niezdolna do pracy, oraz czy naruszenie sprawności organizmu, skutkujące całkowitą niezdolnością do pracy powstało w okresach wskazanych w

art. 4 ustawy o rencie socjalnej, tj. przed ukończeniem 18 roku życia, albo w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, ocena niezdolności do pracy z medycznego punktu widzenia wymaga wiadomości specjalnych i Sąd nie może - wbrew opinii biegłego (biegłych) - opierać ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu. (wyrok z dnia 14.05.2014r., III AUa 1810/13, LEX nr 1469282).

Postanowieniem z dnia 27.08.2014r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii, dermatologii, onkologii i okulistyki.

Biegli z zakresu: neurologii R. P., dermatologii A. W., onkologii E. R. i okulistyki I. B. rozpoznali u odwołującej się: padaczkę u osoby z niedorozwojem ciała modzelowatego, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, zmiany przewlekłe troficznie zapalne palca IV ręki prawej, toczeń rumieniowaty układowy, zespół antyfosfolipidowy, nadwzroczność niskiego stopnia obu oczu oraz jaskrę prostą dobrze regulowaną lekami, bez zmian na dnie oka.

Zdaniem biegłych posiadane schorzenia powodują u D. P. trwałą całkowitą niezdolność do pracy -niezdolność powstała przed 18 rokiem życia. Wada rozwojowa OUN – niedorozwój ciała modzelowatego z padaczką lekooporną napadów częściowych uogólnionych.

W uzasadnieniu biegli wskazali, że (...) odwołująca się była leczona z powodu padaczki od dzieciństwa. Jest po przebyłym zakrzepowym zapaleniu żył z rozpoznaniem w 2008r. toczeniem rumieniowatym układowym. Ma stan po strumektomii z powodu wola guzkowego. Leczy się z powodu okresowych bólów kręgosłupa z powodu zmian zwyrodnieniowo- dyskopatycznych. Systematycznie leczona jest przeciwpadaczkowo. Pomimo terapii w dalszym ciągu miewa około 3-4 napadów miesięcznie, w tym występują napady z utratą świadomości . W badaniu neurologicznym bez widocznych cech uszkodzenia ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego. W badaniu radiologicznym głowy obecna jest anomalia rozwojowa ciał modzelowatego. Z uwagi na charakter schorzenia biegli stwierdzili całkowitą niezdolność do pracy powstałą przed 18 rokiem życia. D. P. wymaga systematycznego leczenia farmakologicznego oraz okresowej kontroli w poradniach specjalistycznych (18-20 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy. Wskazał, że nie zgadza się z opinią biegłego neurologa co do orzeczonej całkowitej niezdolności do pracy z powodu padaczki. Brak udokumentowanych napadów epi, Podniósł, że brak jest hospitalizacji w ostatnich latach z tego powodu, napady 3-4 w miesiącu nie dają podstaw do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Organ rentowy wniósł o powołanie innych biegłych sądowych (k. 43 a.s.).

Sąd uwzględniając powyższe zastrzeżenia dopuścił dowód z opinii innego biegłego neurologa(k. 49 a.s.).

Biegła neurolog W. T. rozpoznała u odwołującej się padaczkę u osoby z niedorozwojem ciała modzelowatego, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, toczeń rumieniowaty układowy zespół antyfosfolipidowy, zmiany przewlekłe troficznie zapalne palca IV ręki prawej.

Zdaniem tej biegłej powyższe schorzenia powodują u odwołującej się trwałą, całkowitą niezdolność do pracy, powstałą w 5 roku życia.

Uzasadniając opinię biegła wskazała, że całkowitą niezdolność do pracy powoduje u badanej padaczka, która powstała w 5 roku życia. Padaczka jest spowodowana obecnością anomali rozwojowej ciała modzelowatego. Odwołująca leżała 5 razy w szpitalu i za każdym razem nie kwestionowano obecności padaczki. Schorzenia towarzyszące wymagają zaś systematycznej kontroli i leczenia w poradniach specjalistycznych.

Wydając opinię biegła uwzględniła dokumentację medyczną złożoną w dniu badania przez odwołującą się .

Do opinii ponownie zastrzeżenia wniósł organ rentowy. ZUS wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego neurologa, jednak wniosek ten został oddalony na podstawie art. 217 § 3 k.p.c. (postanowienie – rozprawa z dnia 21.10.2015r., k. 79 a.s.).

W ocenie Sądu zastrzeżenia do opinii zgłaszane przez ZUS nie podważają wniosków tej opinii. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury Sąd nie musi na wniosek strony dopuszczać dowodu z dodatkowej opinii biegłych, jeśli uzna, że ekspertyzy, którymi dysponuje, są wystarczające do wyjaśnienia stanu zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.01.2012r. I UK 195/11). Wskazać też należy, że zarówno doktryna jak i orzecznictwo stoją na stanowisku, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (wyrok SN z 4.08.1999 r, I PKN 20/99, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 479).

Opinie z dnia 12.09.2014r. i z dnia 13.06.2015r. zostały wydane przez biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych u odwołującej się schorzeń. Biegli dokonali analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzili wywiad oraz badania lekarskie. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opinii są rzeczowe, spójne i logiczne, dlatego zasługują na uwzględnienie. Biegli określili schorzenia, stopień ich nasilenia i wpływ na zdolność do pracy. Z opinii wynika, iż podstawą stwierdzenia całkowitej niezdolności jest wada rozwojowa OUN – niedorozwój ciała modzelowatego z padaczką lekooporną napadów częściowych uogólnionych. Obaj neurologi byli co do tego zgodni.

W świetle w/w wyników badań należy podzielić wnioski biegłych o trwałej, całkowitej niezdolności do pracy, powstałej w 5 roku życia.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał D. P. prawo do renty socjalnej od 01.04.2014r. (tj. od miesiąca, w którym wpłynął wniosek odwołującej się) na stałe.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującej się prawo do renty, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie istniały podstawy do obciążenia odpowiedzialnością organu rentowego za nieprzyznanie odwołującej się prawa do renty socjalnej już na etapie postępowania przed ZUS, albowiem gros dokumentacji medycznej zostało przez odwołującą się złożone w dniu badania przez biegłego sądowego tj. 13.06.2015r. i niewątpliwie dokumenty te miały znaczenie dla ustalenia stopnia niezdolności do pracy i czasu jej trwania. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.